

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 —	Fél évre . . . 5 —	Fél évre . . . 5 —	Fél évre . . . 5 —
Negyed évre . . . 2 — 50	Negyed évre . . . 2 — 50	Negyed évre . . . 2 — 50	Negyed évre . . . 2 — 50
Egy óra . . . 1 —	Egy óra . . . 1 —	Egy óra . . . 1 —	Egy óra . . . 1 —
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**

Felolós szerkesztő: **II. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOPPMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Ha/hasábos petít sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Pünkösti tüzes nyelvek.

Debreczen, május 25.

„Mi a haza? egy darab föld. Mi a nemzet? egy csomó ember” — szól gróf Zichy Nándor ur, a néppárt főhercegi ranggal kérkedő aranygyapjas vezére és ki áll Ipolyság piaczára, hogy az első sorban kétségtelenül hazafias másik Zichytől, gróf Zichy Jenőtől elhódítsa az ipolysági választó kerületet.

„Én nem ismerem Magyarországon királyt, csak császárt”, — szól a néppárt másik lelkes agitátora Rakovszky István csász. és kir. kamarás ur s az ő felvidéki tótjai közt (kik annak idején tudtak jó hazafiak maradni) terjeszti a Hurban politikáját.

Molnár János pápai praelatus ur, a néppárt központi irodájának vezetője, a nemzetiségi vidékeken szervezi a néppártot; a hol csak a magyarság, a magyar nemzeti állam ellen gyűlöletet vesz észre: bele foglalja magát, mint féreg a tormába s innen gyűjti a mérget a magyar nemzeti törekvések gyilkolására.

Emericus Búszerező.

— A „Debreczen” eredeti tárcaja. —

Emericus Búszerező már ekkor 18 komisz esztendeig fogyasztotta az ország kenyereit. Savanyu ez a kenyér. A hunczfut szállító többször konkolyos rozst is kever a tiszta huzába. Néha a maganizumban is hetekig szárad ez a kenyér, a mit szokás császárkenyerének nevezni.

Emericus Búszerezőt a pandurok kötéllal kötözték össze, ölmozott nyelű karikással verték ki a kakukfü szagu, árvaleányhajtól is simogatott vadligetből. A kivert bikát szokták így ütni, mint a szegény legényt, a kit örökös katonának kötéllal fogdostak. Inkább ne szülte volna a szegény édes anyja. Inkább szenteletlen földbe dugták volna le, mint kereszteletlen csecsemőt.

Emericus Búszerezőnek koromfekete volt a haja, mikor a mundirb belerázták. A tizenhöz komisz esztendő alatt megderesedett ez a haj. A kaszárnyaházbeli tapasztalt bagós baka, a ki nyírni szokta a kompánia legényeit, nem engedte azt többé selyemfürtökbe göndörödni.

Ez esztendők mulása alatt számos földdeken, számos országutakon végig-végig sétált Emericus Búszerező. Még amaz országban is járt, a mi mindjárt az operenchiás tenger partján fekszik. Talán alig is hihető, ott a vérpiros belül pomeráncs, a

Zimándy páter, a reverendás gazember, Isten szószékéről üvölti a néprontás, a gyűlölet, a rágalom aljas hazugságait.

És az egész vonalon folyik az izgatás, a magyar nép bolondítása, a nemzetiségek nemzetellenes szenvedélyeinek új lángra lobbantása a néppárt politikája érdekében, az „üldözött keresztényiség” megmentése céljából.

Ime a keresztyénség legújabb apostolai. Kik mint annak idején az igazi apostolok meghódították a szent lélek csodás erejével Jeruzsálemet s megalapították az első keresztyén gyülekezetet: két évezred multával megakarják ismételni az egykori csodát.

Ők csak a „regnum Marianum”-ot szeretnék betereni az egyház mindenható hatalmának aklába, természetesen fentartva maguknak az apostoli buzgólkodás megfelelő ellenszolgáltatásául szolgáló vezéri szerep csábító jutalmát.

Csak hogy azok az igazi apostolok igazságot hirdettek, nem hazugságot.

Azokat szeretet vezette, nem gyűlölet. Azoknak a lélek legnemezebb felbuzdulása tette tüzesekké nyel-

veiket: ezeket a modern ál-apostolokat az egyházi és olygarchikus hatalom fentartásának érdeke vezérli s a mit összefecsegnek: az csak a nép félrevezetését célzó, alantas színvonalon járó szószátyárkodás.

Azok világosságot igyekeznek terjeszteni, ezek a sötétség baglyai.

Azok egyszerű halászok voltak, lelki kincsekben gazdagok, de magok szegény sorsu s földi kincsekre nem is vágyódó, igénytelen emberek: ezek aranygyapjas főurak, kamarások, nagy uradalmak jövedelmében dúkáló vagy legalább is ez után kapaszkodó papzsákok; s mögöttök a felbérelt zsoldos fekete serege.

Valóságos satyra.

A pünkösti ünneplés méltóságos hangulatát, a keresztyénség megalapításának kegyeletes évfordulóját kegyetlenül megrontja az „üldözött keresztényiség” ezen ujdonsült ál-apostolainak sáskajárása.

Ama bizonyos első pünkösti szent lélek munkájának vajmi kevés szikrája lángol ezeken a legújabb pünkösti tüzes nyelveken.

Füstre velök!

B. J.

ezitrom, a husos szent János kenyér az utszeli fakon terem.

A királygyilkos, sátnafajzatu francziákkal is viaskodott Emericus Búszerező, de sok bakancsot elszagattak akkor. Imitt-amott az erdőszélen, a folyómentén, a selymes réten, a hegyoldalban idegen városok utcáin el maradt egy-egy czimbora. Emericus Búszerező, ha mindjárt sántikálva is, kitartóan masirozott a hadak útjain. Emelte a nehéz puskát. A hombar nagy csákó néha lecsuszott a fülére, úgy elgyöttrődött. Többször szinte belesüketült az agyuk bőgő dörgésébe. Elmulik a világ, összeroppan a föld, többször így vélekedtek. Emericus Búszerező csodát mondhatott magára. Egy tagja sem hiányzott, mikor újra atlépte a magyar határt. Micsoda más levegő csapott az arcába. A falvakból édes szavu magyarok köszöntötték a poros, lótos kabátos katonákat. A Tisza mocsarai felé százával húzott a vadmadár. De nagy kísértés, midőn a pusztaság mélyében a nyájak kolompolva széledtek el.

Emericus Búszerező is a magyar pusztán született, valamelyik karám tövében. Csakugy duzzadt a szive. Hejh, de szeretne volna odadobni a vitéz kapitány ur lábá elé azt a súlyos, több bécsifont nehéz puskát. Csalogatta a pusztát, csalogatták a régi emlékek, de mint a délibáb a támadó porviharban, elriadtak a csurgatott méznél éde-

sebb emlékek. Rámordult a vén csavarirott bajszu kaplár:

— Mit bámuli kend azt a földet? Lelegelték ezt már kend elől a barmok...

Emericus Búszerezőnek egyszerre szívébe szuródott, egyszer elméjébe ötlött, hogy hiszen ő örökös katoná. Nagyobb rab annál, kiról ugy danolják a fonóban:

Egy iteze viz, egy font kenyér a Bandi számára. Harminczhárom fontos vasat tesznek a lábára...

Emericus Búszerező ugy érezte, hogy a császár puskája is számítható harminczhárom fontos vasnak. Megkérgesedett a szive. Kérgesebb lett, mint a teste. Emericus Búszerező masirozott tovább, a por betemette a nyomukat.

A nagy szegedi vár bástyájában kvártélyozták el a kompániát. Olyan biztosan elkvártélyozták őket, hogy szinte látszott, innét ugyan évekig el nem mozdulnak. Emericus Búszerező nem szerzett rangot. Elégge örült, ha került a derest. Tisztogatták, fényesítették az ólom gombot, viaszolták az átalvető szíjakat, a puskára is kitünően kellett ügyelni.

Néha a vártára is felsétáltak. Dobszóra feküdtek, dobszóra keltek. Olykor-olykor vesszót futott egyik-másik átalvető baka, mintha csak ólombottal verték volna ilyenkor a dobot minden dobperdülésre egy lépéssel előbbre és az elített meztelen hátán

Levél az ujságírókhoz.

— A V. H. O. Sz. közgyűlése alkalmából. —

Az ujságírás fontosságát, a nemzetre való nagy hatását ma már elősmerik, erejét éreztetik még a kötöttebb emberek is. Végzetes munkát végez a sajtó, melynek csoda hatalmával ha lelkiösmeretlenül visszaélnék a munkásai, akkor a sajtó balvégzetű lehet nemcsak egy szűkebb körre, de az egész nemzetre.

Hazudozó; elvnlküli, lelkiösmeretlen, haszonhajhászó, erős nemzeti érzések nélküli ujságírás a maga képére neveli az erkölcsében megalkuvó, nemzeti érzésére színtelen, sivár, kapzsi tömeget is.

Sajnos, de ugyan, hogy a sajtó hivatásával megdöbbenően, elvetemülten élnek vissza sokan a sajtó munkásai közül, a kik eszményeket rombolván, a józan magyar gondolkodásban zűrzavart, a nemzeti erkölcsökben és célok megítélésére pedig tévelyedést, alkuvást, silány haszonlósó szellemet terjesztenek.

Mi az oka ennek? Mindenesetre népünk hiszékenysége is, a mely minden nyomtatott maszlagot nemesizű gyömölcsként fogad és fogyaszt, de az igazi mételey mégis az elingoványosodott ujságírásban rejlik. Régebben eszményi hivatás volt az ujságírás, az ugynevezett bölcsőkorában, ma mesterséggé, kontáriparrá alacsonyodott. Ma hivatással járó áldozatokat meghozni, ritka kész, — bármily áron nyerekedni, kiváltságosan élni, emelkedni, a hivatás hezsonhozó előnyeit lelkiösmereti furdalás nélkül kiaknázni ezek a mai főbb és követelt irányelvek a csöndes elvként befogadott ujságokbeli mindennemű hamisításokkal, ferdítésekkel, a köznap, romlott irállyal, erkölcsi alap nélküli szenzáció hajházással egygyütt. Az alaposság, az igazság mellékes, node a czimboráskodásról sem feledkezzünk meg. Sok „koszorus ujságírókat“ emeltek a kedves czimborák a tömeg felé, a melynek a hiszékenysége

meg annyi tuczat pálezaütés . . . És bagóztak ezek a zordon vén katonák, a kiket a szülőföldtől, az édes rokonságtól szakajtottak el örökre.

A kemény szalmazsákon heverészvén, oly lassan mult a téli éjszaka, sugdostak. Kettő-kettő feküdt egy ágyon. Egymás testével melegítették egymást.

Emericus Buszerző egyizben rapportra jelentkezett a vitéz kapitány urnál. Gyönyörűen ki volt fagyuzva a bajusza. A bakancsa talpából nem hiányzott egyetlen szeg!

A szultánnak nincs olyan ragyogó kárbunkálusa, mintahogy a gyalogos köztvitéz Emericus Buszerző pitykéi ragyogtak. És micsodát koppant a föld, mikor a bakancsarkot összeütötte Emerikus Buszerző. A vitézlő Ugróczy kapitány ur már sok nyalka katonát látott, node kiderült az arca, a mikor Emerikus Buszerzőn végigtekintett. Ilyen furesát jelentett ám Emerikus Buszerző, hogy nősül, hogy asszonyt hoz a házhoz . . .

Mivel egyébként pontos, buzgó gyalogos volt Emericus Buszerző, tehát vitézlő Ugróczy kapitány a házasságot megengedte neki. Még egy lázsiás tallért is nyomott a markába. Emericus Buszerzőnek könybe lábadt a szeme.

Nem történt ám sok változás a bástyaszobában. Mindössze, hogy a vén káplár ur Morgó a protekciós sarokba parancsolta ki a Buszerző párnak ágyat, szalmazsákot. Ez időben nem volt ritka eset az örökös

valóban bámulatos, mert karrarai márványként elnézi — az olesó dicsőség búzhódt tömjénéből vakitva, még a haszontalan gipsz tákolmányt is.

A léhaságot, az idegen szellemet kötelessége a hivatását valóban átérző ujságíró testületnek a sajtóból kiirtani. — Törekedni kell arra, hogy e becsület komolygondolkodásu, tudásu és független szellemű ujságírásnak becsületes kenyerét biztosuk, a mindencélra kész hértollaktól, kétes elemektől pedig szabadítsuk e testületet, a melynek jelen mederbe terelt működése — tisztelet a kivételeknek — balvégzetű az egész nemzetre; a lapot olvasók lelkületére és gondolkozásmódjára.

Ámde a nem odavaló kétséges elemektől, az ujságírás proletárjaitól szabadulván, törekednünk kell arra is, hogy a lapkiadók tulkapásaival szemben vértelve egyen az önérzetes, becsületes törekvésű, megalkuvást nem ösmerő ujságíró mind a működési terét, mind az anyagi kielégítését illetőleg, mert csak biztos, becsületes talajon fejlődhetik az igazi komoly — nemzeti ujságírás, míg a jelenlegi csatornázatlanul, szabályozás nélkül türt, sőt némely oldalról még istápoltt ingoványon is mérges férgek, csuszó-mászó és egyéb duvadak teremnek.

Tisztelt vidéki ujságíró barátaim, midőn tehát most Debreczenben összejöttek, ta nácskozásaitok során találjatok alkalmi módot és szavat arra is, hogy a hivatottak egyesült erejével miként lehetne kitaróan, következetesen ujságírásunk mérges ingoványát felszárítani és az elősdi férgeket e nemzeti fontosságu hivatás teréről kipsztitani.

Egyébként pedig — szeretettel köszönetek benneteket tisztelt vendégbarátok és pályatársaim. A „D e b r e c z e n“ olvasó közönsége nevében is fogadjátok kézsorításomat. Hozott Isten benneteket!

ifjabb Móricz Pál.

őreg katonák között az ilyenfajta házasság. Magokfajta, ágról szakadt árva nőt találtak nem egyet a bakák. A gyöngye lénung mellett sok hasznos jövedelmet összatarlózott az ilyen női kéz. Lám mióta Emericus Buszerző megnősült, pálinkára, dohányra, sőt meszely borocskára is mindig telt. Ha még tovább élt volna az asszony, ugy lehet néhány ezüst tallért is félre raktak volna. Mert a kaszárnnyaban százfeleképen hasznos volt az ilyen bakafeleség. Mosott a katonákra, mosott a tiszturakra. Foltzott is. Meg a vacsorát is ő főzögette a bakák összeadott garasáiból, elemózsiáiból, a szikár Emericus Buszerző határozottan gömbölyüdni, pirosondni kezdett. Volt a többi öreg között egy vén freiter, ez pedig már csak elég nagy tisztség, többször mondta, hogy irigyli a köztvitéz Emericus Buszerző helyzetét. Arany nál becsesebb az ilyen asszony.

Mult az esztendő. Talán kettő is. Kaszárnnyában, akinek örökös katonaság a sorsa, nem szokták az esztendőket számolni. Hideg telek jártak ekkor. Vékonyka volt az asszony, az Emericus Buszerző felesége. Meghalt az asszony. Tessék elhinni, hogy midőn Emericus Buszerző a bakancsát subiczkolta igen kövér könnyeket hullajtott a subiczkba. Annak a sok vén romisz bakának is megnyuit a kerges, ránczos arca. Alig hihető, mert vén zsugori volt a káplár, de a halott fejéhez a valóságos viaszkgyertyákat ő vásárolta. A többi pajtás is a ládafiakból honnét előszedegette e néhány szá-

A debreczeni postaközlekedés hiánya.

Debreczen, május 25.

Debreczen városának alig képzelhetni el nagyobb szégyenét, mint a postaközlekedés hiányát a város külterületein.

Pedig Debreczen város külterülete ma már épen nem megvetendő tényezője a város szellemerkölcsi és anyagi létfeltételeinek. Az a bánásmód tehát, melyben a város a külterületet részesíti, embertelen bánásmód, mely Debreczenhez nem méltó.

Vizsgáljuk meg csak közelebbről ezt a dolgot.

Valaki a külterületen lakik. A város belterületén hirtelen meghal egy gazdag rokona a kinek épen ő az egyedüli örököse. Ez a gazdag ember, a maga vagyonát halála előtt készpénzzé tette s a pénzt még el sem helyezhette, hanem magánál tartotta.

A bekövetkező hirtelen halál a mi rendőrségünknek mig becses tudomására jut, abba rendszerint bele telik legalább egy pár nap. — Valaki előbb észreveszi ezt az állapotot s több benne a jóakarát mint a ros, és levelet ír az elhalt örököséhez a külterületre. Ezt a levelet a czimzett soha ebben az életben meg nem kaphatja a posta útján, hanem vagy visszakézbcsitik a levelet annak a ki feladta, vagy pedig egyszerűen elkallódik, megsemmisül valamelyik utszélen vagy szemét dombon a levél.

Vegyünk egy másik példát. Valaki — mint adós, — szerencsétlenségére épen a város külterületén lakik. Hittelezője nevében postára adott levélben felszólítást intéznek hozzá, hogy fizesse ki tartozását . . . A felszólító levél persze mint rendesen — elkallódik. Az adós nem fizet; — pedig akarna is, képes is lenne rá, de ugy önmagától nem látja annak halaszthatatlan szükségét. A jámbor hittelező miután az ő levélbeli felszólítása sikertelennek bizonyult, bepereli adósát, a ki aztán erre meg is

raz garast, más kereszténytestvérek is kerültek, a kik adtak Emericus Buszerzőnek koporsóra, szemfödőre valót . . . Lábujhegyen jártak a bástyaszobában a vén bakák. Száz halállal állottak már a csatákban szemben. Most hogy a kis asszonyka ott feküdt a szalmazsákon kiterítve, halva, elnémult mind a sok vén katona. Emericus Buszerző pedig rapportra jelentkezett. Csakugy koppant a bakancs patkós sarka, mikor jelentette vitézlő Ugróczy kapitány urnak:

— Vitézlő kapitány ur jelentem alázatosan: meghalt az asszony . . .

Hát csak elszomorodott a kövér, buzásalma piros arcu kapitány, mikor ezt a szomorú rapportot meghallotta. Belenyult a zsebébe. Kikotorászott onnét néhány ezüst tallért.

— No fogja kend! Ez majd jó lesz koporsóra, szemfödőre.

— Jó lesz bizony a papoknak, mondá Emericus Buszerző, akinek a bánat, meg némely glázli pálinkák mit vigasztalásul ivott, kissé feloldották a nyelvét.

A vitézlő kapitány ur megsodorta erre a bajuszát. Megütődött és így szólalt Emericus Buszerzőre.

— Hisz kend is az ország szolgálja. Mondja meg hát azoknak a papoknak, hogy temessék el Isten nevében a kend feleségét.

— Mondtam már én nekik, szólalt Emericus Buszerző, de csak egyre követelik a stólat.

— Hát mondja meg kend nekik, mor-

mozdul; és ez a hivatalos mozgósítás az ártatlan adósnak 20—50 koronájába kerül; — míg egy 4+10 fillér értékű postai értesítéssel öt a 20—50 korona elpocsékolásától meg lehetett volna kimélni! Hja hiába! Debreczen külterületén nem közlekedik a posta. E miatt 20 25 ezer külterületen lakó lélek ki van szolgáltatva az elkerülhetetlen vagyoni katasztrófáknak a posta közlekedés hiányában. Mit bánja azt a nemes város?!

De tud ám érintkezni a városi előjáróság a külterületi közönséggel is, ha be kell hajtani az adót és különösen azt a bizonyos 44 $\frac{1}{2}$ %-os pótdót, mely a város gazdasági vezetésének szegyenjele. Tud érintkezni a városi előjáróság a külterületi közönséggel is, mikor korteskedni kell a kormánypárt szellemében — mikor etetnítatni, fenyegetni, rémitgetni és fondorkodni kell.

Mindezekre van pénz, van erő, van kitartás, van buzgalom. És nincs arra, hogy a mezőrendőrséghez egy postaközlekedést kisegítő hivatalt rendszeresítsenek s néhány lovas rendőrnek ésszerű munkabeosztással naponkénti hivatalos kötelességévé tegyék a postai küldeményeknek a külterületekre való elszállítását és kikézbiztosítását. Erre pedig csak átmenetileg addig lenne szükség, a míg a külterület népesebb helyeire postahivatalokat maga az állam fel nem állít és nem rendszeresít.

Ez a posta közlekedés kérdése máris egyáltalában nem tartozik többé a bagatell kérdések közé.

Tessék mindenkinek, még a nemes előjáróságnak is tisztán látni és elfogulatlanul gondolkodni — rögtön belátja, milyen nagy jelentőségű és félre nem ismerhető emberi és társadalmi fontos érdekek sérelmét okozza nap-nap után a postaközlekedés hiánya a város külterületein.

Publiczista.

dult a kapitány, most már én üzenem, hogy temessék el Isten nevében a kend feleségét.

Koppant a bakancssarok. Szegény bánatos Buszerző Emericus elindult hát ismét a 'elsővárosi kolostorhoz, a minorita barátokhoz. Ott aztán előadta a barátoknak, hogy mit üzent a kapitány ur, de bizony a barátok kicsufolták. Miért temetnének ők ingyen? A Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen. Kicsufolták, kizavarták a hajlékból a gyászos bakát.

Ment mendegélt tehát Emericus Buszerző. Visszament egyenest Ugróczy kapitány urhoz. Ott elmondta, hogy a minoriták Isten nevében nem akarják az asszoajt eltemetni, kerek ezüst tallérokat követelnek s úgy csufolódnak, hogy nekik nem parancsol a kapitány, hanem a pater provinciális, meg a püspök.

Vitézlő Ugróczy kapitány ezeket hallván, ugyan neki pirosodott.

Azonnal kardját kötötte oldalára és közvitéz Emericus Buszerzővel kisetett a felsővárosi kolostorba. Mint száz elkárhozott lélek úgy visitott a nehéz vasas ajtó, mikor nagy dühösen kivágta azt a kapitány és a folyosón épp a kerek, kövér vikáriust találta szemközt. Ez csufolta leginkább Emericus Buszerzőt. Most hosszuzáru pipából pipázott. Ámde torkára fuladt a füst, a midőn vitézlő Ugróczy kapitány ur ráför medt.

— Hát kendtek azok a híresek! Hát kendtek nem akarják eltemetni Isten nevé-

Délutáni levél.

(Debreczen magyarságáról.)

Most midőn messze vidékekről sereglenek ujságírók és írók Debreczenbe, a V. H. O. Sz. közgyűlésére jönnek, de bizonyosan a legtöbben azért is, hogy megösmérjék azt a derék várost, mely a magyarhoni kálvinizmusnak, a független, szabad magyar törekvéseknek századokon vára volt.

Sokan úgy lehet csalódva fognak innét távozni; sóhajtván:

— Hát ez az a híres nagy magyar város, ez az a sokat emlegetett kálvinista Róma... Ó szentelt rózsafűzé!

Hisz elég ha sétát tesznek a főtéren, az ugynevezett piac-utczán belefájdul a szemük a sok idegen nevű cégéttablák olvasásába, a kövér magyar debreczeni „beszid“ mellett dajcsolást is fognak bőven hallhatni, sőt ugye lehet a délebédi borhoz is „Bikszádsko woda Zdrajovina“-val szolgál majd a vendéglős, a cigány is idegen marssal és nótákkal köszönti fel őket.

Nem! Ez a város már tényleg nem a régi Debreczen, mely bebizonyította, hogy a magyar faj mint kereskedő, mint iparos is virágozni képes.

Debreczent úgy ösmérjétek meg kedves, messze vidékekről elfáradott ujságírói barátaim, e város nem csupán barmokat termelt, nem csupán a buza-termő földeket turta, hanem századokon át főfészke volt a valódi magyar nemzeti kereskedelemnek és iparnak. A tele magyar hangzású nevű és tele magyar szivű czivisek virágzó keres-

ben ennek a szegény katonának a feleségét... Szólt és kardját hüvelyestől fel emelte vitézlő Ugróczy kapitány, aztán jó sort vert a vikáriuson. Az térdre borult és kérve-kérte a kapitányt.

— Megadunk minden pompát. Vitéz kapitány ur jaj ne bántson!

Ámde akkorra már kardját is kihuzta és a jajgatásra összecsedült pátereket ugy kergette be a czellákba vitézlő Ugróczy kapitány. Még bele is szurt az ajtóba, midőn a Barátok elzárkóztak. A vikáriusnak a háta azonban a kardlaptól szörnyen megkéült és midőn közvitéz Emericus Buszerzőt temették: a felsővároson zugot-bugott minden harang. A mi barát csak volt a szegedi kolostorban, mind ott volt a temetésen.

Örökös katona Emerikus Buszerző, mikép fejezte be életét, nem tudatik, egy bizonyos, hogy akkortájt sűrűn következett háboru, ama bizonyos nagy Napoleon ekkor volt virágjában. Zugtak-bugtak a harangok, ámde hatalmasabban bögött az ágyu. Emericus Buszerzőt látom, szuronyt szegezve rohan előre. Isten veled szép magyar föld... A puskaporfüst elnyeli őket. Az idegen földbe temetik őket, így pusztult a magyarság. Így pusztultak az osztrákért a Emericus Buszerzők.

Ifjabb Móríc Pál.

kedelmet, virágzó nemzeti ipart tartottak itt fent századokon, igenis a maguk eszével és ügyességével fejlesztették ezt és nem szorultak, mint más nagy magyar városaink német nevű, német nyelvű kereskedők és kézművesek kiváltáságos betelepítésére.

Fáj, hogy a város ezen régi iparüző és kereskedő elemei, a szolid munkások, elvesztették a századokon át becsületesen birt talajt a lábuk alól s mindinkább háttérbe szorulnak a czivis társadalom ezen elemei, de még inkább fáj, hogy Debreczenben annyi idegen hangzású, német nevű cégéttablák fájditják a kutató szemét, Debreczen hagyományos magyarsága iránt való tekintetből rég meg kellett volna ezeket a „firmákat“ magyarosítani, nehogy azt mondják városunk jövő s menő vendégei, hogy az utódok méltatlanok az elődökhöz.

Megtetszett érteni?

Szabad Hajdu.

Vidéki hírlapírók gyűlése Debreczenben.

Debreczen, máj. 25.

A vidéki hírlapírók országos szövetségét, midőn tavaly Pécs városában tartotta nagygyűlését, meghívta Debreczen, hogy a folyó évben itt tartsa meg közgyűlését az alföldi magyar város vendégszerető falai között.

A pécsi kongresszus, a másik vendég-hívó város, Nagyvárad felett Debreczennek adott elsőbbséget és a mi meghívásunkat fogadta el, aminek főoka abban keresendő, mert városunk képviselője K o n c z Ákos — a törvényhatóság meghatalmazásával kezében szólhatott, míg a nagyváradai küldött ilyen felmutatni nem tudott. Gondoljuk azonban azt is, hogy Debreczenbe szivesen is jönnek a hazának más vidékein lakó hírlapírók, mert e városnak hire, tekintélye és népszerűsége eltörölhetetlen a magyarság szivéből mindaddig, a míg a l e g m a g y a r a b b jelzöt valóban megérdemli.

A vidéki hírlapírók — tehát itt tartják ez idén közgyűlésüket városunkban s ez alkalommal nem csupán szólásforma szerint, hanem a szó szoros értelmében Debreczen város szivesen látott vendégei, kiket ez alkalomból igaz magyar szívvvel üdvözlünk és mondunk nekik „I s t e n h o z o t t“-tal!

És miután lapunkban a közgyűlés előtt ez alkalommal szólhatunk utolszor, czélszerűnek találjuk, ha a hírlapíró kollégák itt időzésének prommját még egyszer és pedig most kissé részletesebben közöljük t. olvasóinkkal és az érdeklődő t. közönséggel. A szövetségi tagok közül a kitűzött határidőig 59 küldött jelentkezett, a kiket az elszállásoló bizottság kivétel nélkül vendégfogadóba szállásol, mert ezt maga a szövetség is így kérelmezte. A vendégek zömének fogadtatása holnap, vasárnap a d. u. 6 óra 24 perczkor Budapest és Kolozsvár felől érkező gyorsvonathoz tüzetett ki a főindóházhoz, hol is a rendező bizottság élén és a város közönsége nevében Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes fogadja és üdvözlö az érkező vendégeket. — A városi és több felajánlott magánfogadatokon valamint e czélra fentartott bérkocsikon vonulnak be a vendég-hírlapírók, helybeli

kisérők társaságában a városba s Oláh Károly tanácsnok beosztása szerint foglalják el a kijelölt vendéglőkben szállásaikat. A szállásjegyeket és egyéb tájékoztató jegyzékeket tartalmazó borítékokat mindegyik vendég a saját nevére czimezve, megérkezése után azonnal a kezéhez kapja Kiss Sándor katonaugyosztályi tisztviselőtől. Ezen kívül a helybeli hírlapíró szövetségi tagok külön rendezői jelvényvel láttatnak el és mint rendező- (kék sárga szalag) bizottsági tagok segédkeznek a vendézek elflátása és gondozása körül.

Este 8 órakor ösmerkedési estélyre gyűlnek össze az Angol királynő vendéglőben, a külön étteremben (szép idő esetén az udvarkertben) hol a helybeli hírlapírókon és rendező urakon kívül szívesen látják mindazokat, kik a hírlapíróknak barátai.

A Kassa és Szatmár felől hétfőn hajnalban érkező vonatokhoz a rendezők közül szintén várnak a vendégekre és ezeknek elhelyezéséről is gondoskodnak.

Május 27-ikén reggel 8 órakor igazgatósági ülést tart a szövetség a kereskedelmi akadémia palotájának kistermében (a volt Csokonai szobában) 9 órakor pedig kezdetét veszi a rendes közgyűlés ugyancsak a kereskedelmi akadémia dísztermében, melyet Kulinyi Zsigmond a V. H. O. Sz. elnöke fog vezetni. Ez utóbbi nyilvános s azon a városi hatóságok küldöttei és a t. közönség is részt vesz. A közgyűlés lefolyása után a szövetségi tagok az elnökség vezetése mellett testületileg vonulnak Csokonai Vitéz Mihály, Debreczen halhatatlan emlékü költője és büszkeségének a Csokonai emlékertben levő ércszobrához s a V. H. O. Sz. nevében a szobortalapzatára helyezik a magukkal hozott babérkoszorút. A vidéki hírlapírók áldozatot hoznak, hódolatjukat mutatják be Debreczen legelső írójának!

A költő íróit dicsőítő emez ünnepségen a koszoru elhelyezése előtt a Petőfi dalkör Csokonainak egyik legszebb dalát a Tihanyi echót éneki, beszédet pedig Szávay Gyula, a V. H. O. Sz. alelnöke mond. — Résztvesznek a Csokonai kör és más kulturális egyleteink is. Az ünnepélyt a Szózat eléneklése fejezi be.

D. u. 1 órakor az Arany Bika szálloda dísztermében társas ebédre gyűlnek össze, hol a hírlapíró szövetségi tagok a város vendégei. Ez alkalomra az Erdélyi Kárpát egyesület vezetősége kedves ajándékkal lepte meg a vidéki hírlapírókat, némi viszonzásul azon meghálálhatatlan sok, szíves szolgálatokért, melyekkel a vidéki sajtó az E. K. E. hazafias törekvéseit oly önzetlenül támogatta.

D. u. 4 ó r a k o r a helyi vasút külön vonatán — mely a Bika előtt áll meg, a nagy erdei né p ü n n e p é l y r e rándul ki az egész társaság, hol megláthatja a debreczeni népek azon multságát, melyet csak egyetlen napon tartanak egy évben s a milyen több, a melynél szebb, jobb és kedvesebb nincsen a debreczeni népek széles e világon, — mert piros pünköszt másodnapján van, és mert a debreczeni híres, szép nagyerdőn van!

A nagyerdei multságok és néznivalók után a vendégek tetszésére bízzák, hogy ott maradjanak-e a zöld lombok alatt — avagy benézzenek a Margit fürdő színháztermében tartandó s 8 órakor kezdetét veendő műkedvelői előadásra, melyet a városi Lelenczház alap javára rendeznek lelkes ifjak és honleányok. A Sárga Csikót adják elő és meghívta a rendezőség a hírlapíró urakat is, tiszteletjegyeket bocsátván rendelkezésükre. Lesznek talán, a kik a Fekete-lovardáját kívánják megtekinteni.

Május 28 dikán kedden, azon vendé-

gek közül néhányan, kik nem kénytelenek hazautazni a hajnali vonattal (4 és 1/2 órakor indul) a Hortobágyra mennek ki, hol a Király Gyula gazd. tanácsnok intézkedései folytán Farkas Berti bátyánk ölelő karja és elpusztíthatatlan kedélye és szíveslátása várja őket!

NAPI HIREK.

Ünnepi istentiszteletek.

Holnap pünköszt első- és második napján az istentiszteletek az ev. ref. templomokban a következő sorrendben fognak megtartatni:

Ünnepe első napján:

(D é l e l ő t t.)

Nagytemplomban: Biró János s. lelkész. Kistemplomban: Kovács Zsigmond s. lelk. Ujtemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelk. Ispotálytemplomban: Csighy Andor s. lelk. Szegényházban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

(D é l u t á n.)

Nagytemplomban: Görömbei Péter esk. felügyelő. Kistemplomban: Csighy Andor főisk. senior. Ujtemplomban: Halász Endre 4 th Ispotálytemplomban: Papp Lajos esk. felügyelő.

Ünnepe második napján:

(D é l e l ő t t.)

Nagytemplomban: Csighy Andor főisk. senior. Kistemplomban: Papp Lajos esk. fel. Ujtemplomban: Görömbei Péter esk. fel. Ispotálytemplomban: Halász Endre 4. éves theologus.

(D é l u t á n.)

Nagytemplomban: Papp Lajos esk. fel. Kistemplomban: Halász Endre 4. th Ujtemplomban: Csighy Andor főiskolai senior. Ispotálytemplomban: Görömbei Péter esk. felügyelő.

Az ág. hitv. ev. templomban: Pünköszt első napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet, utána urvacsora. — D. u. 3 órakor Smid István s. lelkész prédikál.

Pünköszt második napján d. e. 10 órakor confirmatio, végzi Materny Lajos főesperes. Istentisztelet után urvacsora, D. u. 3 órakor ima.

Piros Pünköszt.

Piros pünköszt ünnepe is érkezett. — Illatos akácvirágok ékesítik. Nemes ünnepe ez a keresztyénségnek. Az isteni ihlet zengő és lángoló nyelvek alakjában ekkor szállotta meg Üdvözítőnk apostolait, tanítványait, a kik elindulának és predikálának a szeretet hitéről, a szellem szabadságáról, a lelki és testi zsarnokság letiprása ellen. Ember szeresd a te felebarátjaidat. Az Ur Isten szeme előtt biboros király és a rongyolt koldus mindkettő egyforma. . . . Piros pünköszt napja elkövetkezett. Illatos virágok ékesítik. Mindhiába. Az emberiség nagyobb része ma is gyűlölettel tagadja egymást.

Thaly Kálmán itthon.

Dr. Thaly Kálmán pártunk díszelnöke s a Péterfia—Csapó u. választókerület orsz. képviselője f. május hó 29-én az esti gyorsvonattal városunkba érkezik.

Debreczen vendégei.

A V. H. O. Sz. ezidei közgyűlésének színhelye Debreczen városa lesz. Magyarországon minden részéből sereglenek ez alkalommal össze a hírlapírók. Holnap, vasárnap este a gyorsvonattal érkeznek Debreczen vendégei, kiket a város nevében a pályaudvarnál Komlóssy Arthur fogad s üdvözöl. Holnap este az „Angol királynő“ kerthelyiségében ösmerkedési estélyt tartanak. Másnap d. e. a város nevezetességeit tekintik meg, utánna a közgyűlést tartják. Közgyűlés után megkoszorúzzák a Csokonai szobrot, a hol a Petőfi dalárda is közreműködik. Délután 2 órakor díszebéd lesz a lesz a Bika dísztermében, melyre tiszfogásos menüt állapítottak meg. A díszebéden a társadalom minden tagját szívesen látják, kik a sajtó munkasai iránt tiszteletből részt ohajtanak venni. Egy banket jegy ára 5 korona s már most megválthatók Koncz Ákos t. tanácsnok, a helyi választmány elnökénél. A díszebéd után a helyi vasút külön vonatán a nagyerdőre mennek, a hol meg nézik a pünkösdi népünnepélyt. Másnap kirándulás a Hortobágyra. Mintegy hatvan hírlapíró jelentette jövetelét és pedig:

Szegedről: Kulinyi Zsigmond szövetségi elnök, Palócz László titkár, Békefi Antal, Kisteleki Ede, Gallovich Jenő, Reiningger Jakab, Ujlaki Antal, Győről: Szávay Gyula alelnök, Rummy Sándor, Pogány Mihály, Ujlaki Géza, Mailender Izidor. Pécsről: Lenkei Lajos, dr. Ranay Kálmán, Salgó Sándor. Temesvárról: Barát Ármán alelnök, Osztie Andor. Szombathelyről Káffehr Béla, Füredi Béla, Königstädter Ottó. Nagyváradról: Sas Ede, Márton Manó, dr. Varady Ödön, Vidovits Gyula. Kassáról: Miklós Gyula, Szathmáry Zoltán, Hajnóczky József. Liptó-Szent-Miklósról dr. gróf Matuska László. Szabadkáról dr. Milkó Izidor, Braun Henrik. Fiuméből: Hegyi Jenő, Kemény Ödön. N.-Becserekéről Mayer Rezső, dr. Brajjer Lajos. Tordáról: Lovassy Andor. Szalontáról: Szikszay Géza, Czajlik György, Nagy Márton. Aradról: Radó Károly, Benedek Árpád, Faragó Rezső, Németh Péter, M.-Szigetről: Szépfaludy Ö. Eereenz, dr. Kun Béla. Miskolcra: Forster Rezső. Sopronból: Rábel László, dr. Arnhold Károly. Szentéről: Bánfalvi Lajos. H.-M.-Vásárhelyről Bibó Lajos. Sz.-Udvarhelyről Becsek Aladár. Zombolyáról: Kerényi Miklós. Siklósról: Rédei Károly: Gyöngyösről: Dudás Adolf, Verseczről: Perjessy Lajos. Zomborból: Olbát Károly. Kolozsvárról: Petrán József, Bőszörményből Porcsalmi Gyula.

Miért nem locsolnak?

Miért nem locsolnak? Százán meg ezren kérdezik ezt azok közül, kik napi sé tájukat végezvén a Nagyerdőn s a feléje vezető úton, portengerben fulladoznak. Miért nem locsolnak? Nincs talán pénz reá? Első s földolog, mint tudjuk, az egészség; azt pedig nem sütheti ki senki, hogy a por kellemes hatása volna egészségünkre. Egyetlen szórakozóhelyünk az erdő, hol üdülni, pihenni s kellemes levegőt élvezni akarunk, és ott még talán egészségtelenebb a lég, mint bent a városban. Különben mit beszélünk? Hiszen itt benn a városban sem történt még kísérlet sem a locsolásra. Pedig május van már, rekkenő május. Az embe-

rek még a kabátot is le szeretnék dobni magukról, olyan nagy a hőség. Budapesten, az adóságok al tulterhelt Budapesten és Nagyváradon már egy hónapja locsolnak. Csak áldott Debreczenünk hallgat, s hogy meddig hallgat, azt a tanács tudja csak. Valószínűleg addig, míg a portenger, a sokat emlegetett debreczeni és hortobágyi portenger nemcsak az írók meséiben, de a szegény üdülést kereső emberek szeme előtt és szemében fog hömpölyögni. Ha a városi tanácsnak van pénze nem jövedelmező bérházakat építeni s engedély nélküli túlköltségeket tenni, miért nem törődik a közönséggel, s miért nem rendeli el már az utcák locsolását. Ha mindenre van pénze, erre is kell, hogy legyen s ideje lenne már — itt a pünkösöd is, hogy megkezdesse úgy az utcák, mint a nagyerdei portengerben uszó ut locsolását.

A nőegylet cseresznye ünnepélye.

Veressné Szathmáry Teréz elnöklété alatt a debreczeni jótékony nőegylet, valamint a társadalom szereplő tagaiból alakult rendező bizottság népes gyűlést tartott a nőipariskola helyiségében. Az elnöknő jelentése szerint a legnagyobb pártolásra talált az ünnepség eszméje mindenütt. Annál kellemetlenebb dolog, hogy a városi tanács, mely pedig igen sok humanós tevékenységet ró önválláról a nőegyletére, nem engedte meg, hogy az ünnepély napjára az erdei parkba lég-zesvilágítás vezettessék be. Nem tudjuk felfogni, mi oka lehet a város önkényeskedésének, de — sajnos — már megszoktuk, hogy rendszeren beletörődünk a sine nobis hozott ukázokba. A rendezőség aztán alaposan visszatrónfolt a városnak, mert áldozatoktól vissza nem riadva kimondotta, hogy bevezeti a villanyvilágítást a parkba. A sátorvárost sikerült a felkért szép debreczeni hölgyekkel benépesíteni s a sátorvárosokban, valamint a makkhetes csárdánál és a pezsgőpavillonnál zene lesz. Utána tánc s multság, melynek fénye jellemezni fogja az egész ünnepélyt.

A gazdag Debreczen ?

Évek előtt hozta a közgyűlés azt a határozatot, hogy a város vagyonát leltározzák. Másfél évig dolgoztak ezen s végre elkészültek a munkával. A ki mutató szerint a város vagyona földbirtokokban 14.315.064 kor. 96 fillér; épületekben 11.206.734 kor. 08 fillér; butorok, felszerelésekben 413.539 kor. 85 fillér; állatállomány értéke 123.300 korona; anyagok és termények értéke 855.538 kor. 41 fillér; javadalmak 4.585.780 korona; cselekvő tőkék 5.671.963 korona 43 fillér; cselekvő hátralékok 624.320 korona 28 fillér. A város vagyona tehát összesen 37 millió 795 ezer 231 korona 1 fillért tesz ki. Ime ilyen óriási vagyona van Debreczen városának s nemde szomorú, ilyen óriási vagyon mellett a rossz gazdálkodási rendszer miatt a város a legválságosabb pénzügyi helyzetben sanyalódik s a lakosság túl van terhelve póttadóval. Dicső gazdálkodási rendszer, melyért a város vezetősége megérdemli nemcsak a város közön-

ségének háláját, de még a „legfelsőbb helyről érkező legmagasabb elismerést is“. Ha így gazdálkodnak, talán a főispán előterjesztésére ezt is megkapják.

Hírek az anyakönyvvezetői hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán a következő házasságok kötöttek — Sáfrány Lajos — Varga Ida, Pollák József — Mandel Fáni Julianna, Kozma Imre — Kiss Eszter, Gáti Lajos — Jóna Julianna, Kovács Lajos — Bagi Julianna, Toronicza Sándor — Tóth Borbála, Szőke Károly — Szabó Julianna. Összesen 7 pár. Ugyanezen idő alatt a következő halálozásokat jelentették be: Hadadi Julianna 1 hónapos csecsemő bélhurut, Tóth János tanuló 10 éves agyhártyagümősödés, Szakál András gyermek 2 éves görcsök, Laboda István 40 éves cipészsegéd gümős agyhártyagyulladás, Toth József 14 hónapos csecsemő angolkór, Löbermajer Romána Erzsébet 16 hónapos csecsemő görvélykór, Parti Margit 35 éves napszámosnő méhrák, Bánik Eszter 3 hó. csecsemő, gyermekaszály, Varjas Gyula 11 hó. csecsemő, agyhártya gyulladás, Burai I.-né sz. Kerékgyártó Erzsébet 28 é. tüdővész, Rezes Margit 20 hó. csecsemő, gyermek asoály, Balogh István Lajos 20 hó. csecsemő, tüdőgyulladás, Mátriel János 2 é. tüdőlob. Nagy Dezső József 2 é. gyermek, agyhártyagyulladás, Bokor Sándor 3 hó. csecsemő tüdőgyulladás, Kató János 67 é. önálló asztalos, véres agygyuta, Pongor István 58 é. háztulajdonos, gyomorrák, Hárangozó A. 86 é. végkimerülés, Király Péter 12 n. csecsemő, görcsök, Faragó András 45 éves napszámos csonttörés, Semsey Erzsébet Vilma 10 hónapos csecsemő gümős bélhurut, Kunber Gusztáv 36 éves hivatalnok tüdőgümőkór, Ábrahám János 71 éves kereskedő reszkető hűdés, Varga Etelka 2 éves gyermek tüdőhurut, Fehér Anna 5 hónapos csecsemő bélhurut, Bölkény József 53 éves napszámos tüdőgümőkór, Peti Julianna 6 hónapos csecsemő gümős agyhártya gyulladás, özv. Nagy Ferenczné született Erdődi Julianna 79 éves háztartásbeli elagglulás, Moldován Etelka 23 éves szivartörsdés tüdőgümőkór. 1 halva születés. Összesen 40. — Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 54 születési eset (köztük 26 fiu, 28 leány) jelentetett be, úgy a születési esetek 14-el multak felül a halálozasi eseteket.

A sertésrakodó.

A következő sorokat a „Mészárosok és Hentesek Lapjából“ vesszük át:

A debreczeni sertésrakodó, melynek szükséges létesítéséről többször írtunk, még mindig nem tud megszületni, noha a város megtette a szükséges lépéseket s a közgyűlés a létesítés költségeit is még múlt év október havában megszavazta. Az ügy először a városnál késett mert a vonatkozó előterjesztést csak f. évi január hó 26 ikán terjesztette föl a város tanácsa a földmívelési minisztériumhoz, ahonnan azt a keresk. minisztériumhoz tette át. Az akta a keresk. minisztériumból a belügyminisztériumba vándorolt, ahol az még mindig várja a föltámadást. Ilyen viszonyok között van remény, hogy a debreczeni sertésrakodó a polgármester 50 éves szolgálati jubileuma idejére elkészül, mert a létesítésre vonatkozó első határozat a polgármester 25 éves jubileuma alkalmából hozatott. A sertésrakodót mielőbb használatba vehetik, még korai. A nemzetközi szerződések, melyekben a debreczeni kiviteli sertés piacról is szeretnék egyet-mást olvasni, talán hamarabb lesznek meg-

Csodálatra méltó, hogy az 1900. októberi közgyűlés határozata csak jjanuár 26-án ment el és még csodálatosabb, hogy 4 hónap óta ezen rendkívül fontos ügy elintézését nem nyert és a legcsodálatosabb pedig az, hogy a nemes tanács nem is tartja érdemesnek a dolgott illető helyen megsürgetni.

Esküvő.

Hirsch Jénny kisasszonyt Hirsch Ignác ur művelt leányát e hó 28-án vezeti a debreczeni izr. templomban oltárhoz Rubinstein Herman Nagyszebenből.

Új rendőrkapitány.

Dégenfeld József gr. főispán Jeney Miklós rendőrfogalmazót t. rendőrkapitánynyá kinevezte.

Zászlóbontás Kisjenőn.

Az aradmegyei Kisjenőn Pünkösöd másodnapján fog a függetlenségi párt alakuló és szervezkedő közgyűlése megtartani. Az országos függetlenségi párt a központ képviselőt ez alkalommal Szina Gyula orsz. képviselőt küldötte le a kerületbe, a ki valószínű, hogy ebből az alkalomból meglátogatja a szomszéd orosházai kerületet is, a melynek közelebbi szervezkedő gyűlésén ugyan ő képviselte az országos zártot, és a mely, a Bánfy-féle választásoknál elvesztett függetlenségi kerületnek Veres József orosházai esperessel pártunk részére visszahódítása biztosra vehető.

A „Debreczen“ sajtópere.

Emlékezzünk még olvasóink arra az esetre, mikor Szeles Adorjánt két „hölgy“ denuncziálására a budapesti államrendőrség letartóztatta felségsértés gyanúja miatt, mivel hogy állítólag oda nyilatkozott az említett hölgyek előtt, hogy „a Burgot légbe kellene röpíteni.“

A besugás alaptalanak bizonyult s Szelest szabadlábra helyezte a budapesti büntetőtörvényszék.

Ezt a hirt mi is közöltük lapunk ez évi január 12-iki számában, nem mulasztva el megtenni megjegyzésünket a rendőrség tulbuzgó eljárására.

Most ama bizonyos két hölgy (nevüket egyelőre megkíméljük) rágalmozás miatt panaszt emelt lapunk akkori felelős szerkesztője ellen; mert a cikknek rájuk vonatkozó részét nagyon zokon vették.

Most hallgatta ki ez ügyben Hoffmann József vizsgálóbíró főszerkesztőnk, ki kijelentette, hogy ha csakugyan a panaszos hölgyek denuncziáltak annak idején Szeles Adorjánt alaptalanul: velök szemben vedezni nem tartja szükségesnek.

Megmérgezett gyermek.

Végzetes szerencsétlenség történt tegnap délután a Móricz-telep 8-ik sz. szegényes kis házban, a hol Kardos Imréné mosónő lakik két apró gyermekével. Kardosné tegnap elküldte 8 éves Gyuri fiát marólugért. A kis fiu cserépedényben elhozta a marólugot s a konyhában a padra tette. Ott játszott a mosónő két éves Józsi fia, a ki játék közben kimelegedett s vizet kért. Anyja a kuthoz ment vizért, de mire vissza jött megtörtént a szerencsétlenség. A kis fiu a padhoz ment, elővette a maróluggal megtelt edényt s ivott belőle. Az erős méreg

összeégette száját, torkát s belső sérüléseket is szenvedett. A kétségbeesett anya gyermekével a kórházba sietett, a hol orvosi segélyben részesítették, de így is kétséges, életben marad-e a kis gyermek.

Debreczeni író sikere.

Járosy Lajos „Tréfás tárczák a katona életből” című alatt megjelenendő könyvére a megrendelések igen szépen érkeznek be, úgy hogy a könyvnek jövő hóban leendő megjelenése már kilátása helyezhető. A megrendelők között igen sok illustrius névvel találkozunk, még pedig többek között madi Kovács György és Pókay János tábornagyok, Bodnár István, Algya Sándor, Ritter István, Lőrinczy Dénes és Gumesch István ezredesek és Dr. Münnich Aurél országgyűlési képviselő neveivel. — Ős Debreczen város irodalom pártoló közönsége azonban nem igen mozog, de ezen körülmény korántsem a részvétlenség kifolyása, mert bizonyára szerzőnek jóbarátai és jó ismerősei épen most fáradoznak erősen a megrendelések gyűjtésén, s a rendelők csak a hó vége felé fogják szerzőnek Fűvészkert-utca 7 szám alatti lakására megküldeni.

Verseny tekézés.

A polgári lövész társulat tekepályáján f. hó 26 és 27 napján, Pünköszt két ünnepén verseny tekézés, s mindkét napon díjlövészeti is tartatik. A tekeverseny, melyre 5 arany és 4 ezüst érem van kitűzve, mind két napra délelőtt 1/2 11, délután pedig 2 órakor veszi kezdetét. 27-én este zárlat és a díjak kiosztása.

Kerékpárosok kirándulása.

A Polgári Kerékpáros Egyesület elnöksége ismételtén felhívja a tagok figyelmét a Magyar Kerékpáros Szövetség által folyó hó 26 án Pünkösöd vasárnapján Egerben tartandó turista kirándulásra, melyen az egyesület is képviselteti magát. Azon tagok, kik ezen kirándulásban részt ohajtanak venni, legkésőbb f. hó 25-én este 8 óráig jelentkezzenek az egyesület titkárnál. Utirány: Tiszafüred, T.-Csege, Ároktó, Mező Csáth, M.-Kövesd, Eger. Indulás haza ugyanazon uton pünkösöd hétfőn megállapodás szerint. Együttal tudatja az elnökség, hogy a szokásos szombati összejövetelek az egyesületi helyiségben (Dreher söresarnok) megkezdődtek, sziveskedjenek a t. tagok azon minél számokban résztvenni. Gyülekezés mindig este 8 órakor.

Rakovszky a magyarfaló.

Rakovszky István, a „hazafias” néppárti képviselő, a ki nem ismeri a királyt, mert a császár katonája, eddig még mindig nem tisztázta magát azon vádak alól, melyeket Kubinyi György egy képviselőházi szóharca alkalmával röpített felé. A Magyar Szó tegnap esti számában újabb szenzációs leleplezésekkal áll elő és azt írja, hogy Rakovszky István már képviselő korában, midőn együtt utazott egy előkelő társasággal, így nyilatkozott:

— Ebben a disznó országban nem lehet megélni Ezen disznó országból minden embernek ki kell vándorolni.

Majd „hazafias lelkesedésében” így dühögött:

— Semmi kifogásom sem volna ellene,

hogy a magyarok parlamentet tartsanak, csak küldessék képviselőiket a Reichsrathba, nem pedig a disznó zsidó fészekbe: Budapestre.

A Magyar Szó azt is megjegyzi, hogy tanukat hajlandó megnevezni azon esetre, ha Rakovszky tagadni merné állításait.

Különb. — mint fővárosi politikai munkatársunk jelenti — a képviselőház legközelebbi ülésén június 12-én a fűg. és 48-as Kossuth-párt szóvateszi a botrányos esetet. Napirendelőtt nyíltan megfogják kérdezni Rakovszkyt, mi a védekezése. Rakovszky hazafiatlan nyilatkozatai az egész országban a legnagyobb megbotrányozást keltették.

A kereskedő ifjak hangversenye.

A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre saját pénztára javára 1901. évi június hó 1-én szombaton az „Arany Bika” szálloda dísztermében Keller Sándor karnagy vezetése mellett táncszal egybekötött zártkörű hangversenyt rendez. Belépti díj személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. — Páholy-jegy 6 korona. Jegyek előre válthatók Szabó Lajos Fiai és Mayering Gyula urak üzletében és este a pénztárnál. Kezdeté nyolcz és fél órakor. Páholyba menőknek személy jeggyel nem kell ellátva lenniök. — Műsor: 1. Nyitány. Magyar Testvérek zenekara által. 2. „Hymnusz” Erkeltől. Előadja a dalkör. 3. Hegedű szóló. Előadja Pásztor Gyula ur. 4. „Magyar dalok”, Fővényessy átiratában. Előadja a Dalkör. 5. „Érzelő”, Bihary Jánostól. Czimbalmón előadja Bernáth Gizella isasszony. „Ki a gonddal”. Tewrewk E. Előadja a Dalkör. 7. Vig monolog. Előadja Szentessy Ilonka kisasszony. 8. Magyar dalok, zenekísérettel. Előadja Nagy Ilonka kisasszony. 9. „Bura hajlik”, Zsaskowszkytól. Előadja a dalkör. Műsor alatt a teremben és az előcsarnokban a hangos társalgás és dohányzás mellözése kéretik.

A debreczeni üzleti szolgák és kihordók mulatsága.

A debreczeni üzleti szolgák és kihordók jun. 1-én a Margit fürdő dísztermében jótékonycélu zártkörű táncmulatságot rendeznek. Beléptidíj személyenként 1 k. 50 fill. — A tiszta jövedelem Önk. és Segélyegyletük javára fordítatik. Kezdeté este 8 órakor.

A sárga zsinór.

Az önkéntesek körében nagy örömet szerzett egy rendelet, a melyet most becsátott ki a hadügyminiszter. — A rendeletben a miniszter biztositja az aransárga pertlit az önkénteseknek a tartalékban is. Ugyanis csak eddig az önkéntesi év tartama alatt volt szabad e jelvényt viselni, később, ha fegyvergyakorlatra szólították be a volt önkéntest, bár az tiszti vizsgát is tett, semmit sem volt szabad viselnie, amelyből következtetni lehetett volna, hogy mint egyévi önkéntes tott eleget katonai kötelezettségének. A hadügyminiszter most elrendelte, hogy azok a volt egy évi önkéntesek, a kik a tiszti vizsgát jeles sikerrel tették le, fegyvergyakorlatok alkalmával viselhetik a sárga zsinórt mindaddig, míg tiszthelyettség vagy hadnagyokká nem léptetik elő.

A debreczeni tisztviselők egyesületének az életéből.

A debreczeni tisztviselők egyesületének igazgatósága beküldte hozzánk az 1900/1901. évi szini övadról a jegyforgalmi

kimutatást, amelyet, miután világot vet arra, hogy ezen közhasznu egylet tagjainak javát mennyire igyeckszik előmozdítani, az alábbiakban közlünk, Eladott az egyesület összesen 2385 drb. színház jegyet és pedig 103 drb. II-od emeleti páholyt, 1239 első, 589 másod és 359 harmadrendű támlásszékét s 95 emeleti zártszékét. A színháznak fizettetett 4093 korona 50 fillér, az egyesületi tagok haszna kitett 1262 kor. 92 fillért s az egyesület haszna volt 101 kor. 58 fillér.

Nyilatkozat. „A K r i s t á l y” viz abszolút tisztaságánál fogva főleg olyan helyen, ahol a talajviz szennyezett, megbecsülhetetlen segítőeszköz úgy a betegség leküzdésére, mint különösen annak elkerülésére; kellemes íze miatt pedig mindenki szívesen issza. Ezért egy családomban, mint praxisomban állandóan használom. Dr. A l b e r Károly körorvos, Pitvaros, Csanádmegye.

Az itteni kórházi orvosok tapasztalatai szerint minden kóresetekben, melyeknél a keserűvizek használata javálnak látszik, a Ferencz József keserűviz a többie fölött áll, mivel szívesen vétetik és semmi kellemetlen mellékhatást nem idéz elő. Dr. Béli Károly igazg. főorvos Brassón.

Mindenkinek feltűnik egy szép fényesen kitisztított cipő. Ez azonban csak akkor érhető el, ha oly fénymázt használ, melynek összetétele magát a bőrt minőségében megtartja. E célból használja az általánosan közkedvelt „Fernolendt”-féle cipőfénymázt, melynek messze országokra terjedő jó hírnevét az 1832. évben Fernolend István alapította. Kapható mindenütt, valamint Fernolend István es. és kir. orsz. szabad. gyári raktárában Bécs I., Schullerstrasse 21. Árjegyzéket viszontelárusítóknak portómentesen küld a gyári raktár.

T Á V I R A T O K.

Kassa a harmadik egyetemért.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Kassa, május 25.

A város ma tartott közgyűlésén Takács Menyhért prépost prelátus indítványára elhatározta, hogy az országgyűléshez memorandumot intéz a harmadik egyetem felállítására érdekében.

Letartóztatott kereskedő.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, május 25.

Bécsből jelentik, hogy Keiser Pál beregböszörményi kereskedőt, kit a budapesti törvényszék okirathamisításért köröztetett, egy vendéglőben letartóztatották.

A bankkormányzó Aradon.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, május 25.

Bilinsky az Osztrák-Magyar-Bank főkormányzója reggel ide érkezett. A vasutnál a hatóságok s a kereskedők fogadták.

A kormányzó a főispán kocsián annak társaságában vonult be a városba. — Délután a küldötségeket fogadta.

Póstyén

európai híres kénis iszapfürdőit a t. közönség különös figyelmébe ajánljuk. Specialitása: lokális iszapfürdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb kóros esetekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűeknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Póstyén fürdő javallva van: csusz, köszvény, ischiás, csonttörések stb. eseteinél, mely bántalmaknál csodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legtekélyesebb fürdőberendezésekkel, van színház, 2 zenekar, vill. világítás, penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 3¹/₂ óra alatt. Prospectust és bővebb értesítést szívesen ad a fürdőigazgatóság.

Innét-onnét.

— Május 24. —

(A vendéglátó Debreczen)

Eszembe jut egy gyermekkori kedves barátomnak, bizonyos nevezetű Nadányi Pali urnak a gyermekkori mondása. Nagyobb vendéglátás alkalmával faggatták a gyereket a dusan terített asztal mellett:

— Mi szeretnél lenni?

A Pali megfontoltan vágta ki:

— Vendég . . .

Ugy tudom, hogy azóta az én praktikus gondolkozású Pali barátom, valamire mint délczag huszártiszt éli az életét; de én az ő gyermekkori okos mondását nem felejtettem el, sőt hogy most az aradi gazdák vendéglátása után a vidék hírlapíróit várja Debreczen, eszembe jutott a Nadányi Pál barátom mondása.

Vendégnek valóban kitűnő a sorsa, természetesen a szívélyesen fogadott vendégnek Már pedig Debreczen a vendégeit mindig nagybarátsággal szokta fogadni, felejtjük a községi pótadót is, ha vendéget fogadhatunk és képesek vagyunk elhíttetni nemcsak a vendéggel, de magunkkal is, hogy a hortobágyi délibáb nem szemképrázat, nem a természet játéka, hanem megfogható valóság és így építünk légvárakat hajh! Pedig az a pótadó . . . Felejtjük, felejtjük, felejtjük legalább addig, míg nyakunkra nem jön a végrehajtó és vendégeskedjünk . . .

(100 üveg pezsgő és a többi.)

Máskülönbösen Debreczen város vendéglátását — a hírlapírói kartársakat illetőleg — megkönnyíti az élelmes szellem és jótékonyosság. Szomjan bizonyára nem pusztulnak el Debreczenben az újságíró vendégek, a kik ösmerkedési estélyüket a bohém-hajlamu, kedélyű Hauer Bercezi „Angol királynés” nagy vendégfogadójában tartják. Ez alkalommal vigan durroghat a pezsgős palack dugója, a pezsgőről már gondoskodott a derék belatini Braun Arthur velenzei (Fejér megye) pezsgőgyáros, a ki bizományosától, a kitűnő nevű Geréby cégétől több láda pezsgőt rendeltetett Hauer Bercezi-

hez. A gügyi barátjai sem panaszkodhatnak, papramorgóról meg a budapesti Gottschlig-czég gondoskodott, ihatnak esáját, tehát az újságíró vendégek, most — részükre — nevezett cég 100 üveg különleges rumot és 10 üveg különleges likört küldött nevezett cég. Ez italok gondnoka, a fűrgeléptű kis Zoltai Louis úgy számítgat, hogy a rumot kiosztja üvegenként a vendégek között, ekként nem fog kerülni egyetlen újságíró sem akiről elmondhatnánk, hogy nincs „spiritusza.”

A tiz üveg likört pedig a közgyűlés folyamán fogyaszthatnánk el leginkább, legálább hasznosabban élénkülne majd az eszmezsere.

Egyébként jó étvágyat, jó mulatságot kíván az inkább „búr” és bor barát:

nemes Portörő Kelemen.**CSARNOK.****A kurta nemesek földjén.**

(Regény.)

A „Debreczen” számára írta:

Ifjabb Móricz Pál. (13.)

Katicza sokat unatkozott, busongott. A nevelőben másként képzelte el élete alakulását. Más társadalmi szerepre készült. Gyakran sirdogált, mint az ideges asszonyok. Már tíromságnak vélte az életet, holott maga tépdeste a töviseket. Férfjét nemhogy magához szelidítette volna, hanem idegeskedésével még inkább elrisztotta magától . . . A szerelmes francia regényeket olvasgatta, el-el mélézött. Hiábavaló ábrándozások. Mezős nem termel ilyen regénybeli lovagokat. Mezősön csak buza terem, meg megsütött arczu poros ruhás kurta nemesek. Azért rideg, hideg maradt a Katiczáék házassága.

— Bár meghálnék! sóhajtozott Katicza. Mert az ily Isten káromló fohász gyakori az elnevelt, az ideges asszonyok ajakán. Bezzeg más becsületesebb fohászokat tanultak anyáink nagyanyáink az ezüstkapcsos kálvinista imakönyvekből, melyeknek lapja között sárgult, préselt ibolyák, rozsmaring ágak találhatók. A mai nevelésnek nincsenek ily balzsamos könyvei. A mai nevelés lelki gyöngéket nevel, sóhajtozó, regényfaló asszonyokat, de lassanként épp így elhásodik a férfinép is. Bánják is ezek a földet, bánják is ezek a nemzetet, ha pusztul. A mi magyar, nem kell nekik, csak az idegent majmoló divatok. És a meszelőt dehogy is fogná a kezébe az ifjasszony. Pedig nincs szebb, nincs barátságosabb a hófehérre meszelt magyar szobánál, melynek a levegője az almárium tetejére felrakott almáktól illatos.

VII.

A dunaparti császárvárosból, az ezerpalotás Bécsből, a nagy magyar alföldre helyezték le a piros huszárokat. Piros csákójuk után nevezték őket piros huszároknak. Ezen lovas ezredtől egy skadront Mezősre rendelték ki állomásra.

— Bécs után Mezős?!

A század néhány tisztje már előre kesernyésen, fázva hasonlított össze a két állomást, Micsoda felfordulás! Micsoda ellentétek! A villámfénytől ékes bécsi bulevardok után a petróleumlámpás, deszka padlós magyar Ázsia. Sőt a mi azt illeti, úgy lehet, az a petróleum lámpás, az a deszka palló sem egészen bizonyos a mezősi kutyaszorító közökön.

— Minden jó lélek dicséri az Urat! sóhajtozta a skadron szőke „grófja,” a kis Debaldi hadnagy. Ő voltaképpen nem is volt gróf, csakhogy a midőn berugott, mindig az ilyen kilenczágú koronás fajta bácsikáit, nénikéit emlegette. A „conte” méltóságot aztán lovag Zsbozsenszky főhadnagy, az ezredsegédtsit ruházta reá. A Ronacherben pezsgőztek az urak hamisszemű, hamisgyémántos orfeum dámákkal, amikor Zsbozsenszky pokoli humoros felköszöntőt mondott a talján származásu velenzei szőke kis nobilé-re, felköszöntvén, mint családalapító „conte”-t. Ezóta rajta száradt Debaldi hadnagyon a „gróf ur” czim, a miért nem is haragudott.

(Folyt köv.)

Nyilttér.

Iroda helyiségünket Miklós utca 33. sz. (Nemzetőr utca 3. sz.) saját házunkba áthelyeztük.

Falk T. A. és fia, Falk Lajos bankháza.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm uradalomból.

Dr. Kétly, dr. Bókay, dt. Widerhoffer

tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik

a Szolyvai gyógyforrás

kőszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő, a terok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali víz.

Kapható minden ásványvizkereskedésben.

Ügyvédi irodámat
Piacz-utca 43. sz. a.
 (Svetits ház, a Dréher-sörccsarnok mellett)
 helyeztem át.
Dr. Szücs Géza
 ügyvéd.

Megnyitó előadás!

Ma szombaton, a Széchenyi-utca végén fel-
 állított óriási

cirkuszban

az előadásokat megkezdem. Több mint 60
 tagból álló magyar művész személyzettel
 és 28 lóval.

Olcsó helyárak. Válogatott műsor.

A n. é. közönség szives látogatását
 kéri tisztelettel

Fekete Ede

cirkusz-tulajdonos.

Arlejtési hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. Minisz-
 ter ur Önagyméltósága f. é. május hó
 20-án 33.479 IV/I. sz. alatt két ren-
 deletével, a debreczeni m. kir. gazda-
 sági tanintézet pallagi telepén szüksé-
 ges aerogen gázfejlesztő készülék el-
 készítését 2724 kor. költséggel enge-
 délyezte.

Ezen munkálatok kivitelének biz-
 tosítása céljából az **1901. évi jun. 7-én**
d. e. 10 órakor a gazdasági taninté-
 zet igazgatói helyiségében tartandó
 zár ajánlati versenytárgyalás hirdette-
 tik. A versenyezni óhajtok felhivatnak,
 hogy a fentebbi munkálatok végrehaj-
 tásának elvállalására vonatkozó zárt
 ajánlataikat a kitűzött nap **d. e. 9 1/2**
órájáig a nevezett hivatalhoz annyival
 inkább igyekezzenek beadni, mivel a
 későbben érkezettek figyelembe vétetni
 nem fognak. Az ajánlatokhoz az ál-
 talános feltételekben előírt, az enge-
 délyezett költség összeg 5% ának meg-
 felelő bántpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra va-
 natkozó műszaki művelet, általános
 és részletes feltételek a debreczeni m.
 kir. gazd. tanintézet igazgatóságánál a
 rendes hivatalos órákban naponként
 megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1901. évi május
 24-én.

Kerpely Kálmán
 igazgató.

Kunz József és Társa

cégnél, kistemplom bazar

A legújabb

női ruhaszövetek,

selyem áruk, mosó kelmék

nagy választékban

igen jutányos áron

szerezhetők be.

Maradékok és kiselejtezett ÁRUK

rendkívüli leszállított áron

adatnak el.

Lakatos műhely áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel
 tudatni, hogy Széchenyi-utca 27 sz. alatt
 fennállott

LAKATOS MŰHELYEMET

József kir. herceg utca és Reál utca sar-
 kán lévő 3 sz. házba (Bejárat Reál-u. felől)

helyeztem át.

Az eddigi pártfogásért köszönetet mon-
 va, kérem a n. é. közönség további szives
 támogatását, melyre magamat pontos, gyors
 és jutányos kiszolgálás által érdemessé tenni
 igyekszem.

Tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos.

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen árta-
 matlan és biztos szer-
 szeplő, pattanások,
 májfoltok, bőratka
 (Mitesser) és más
 bőrfoltok ellen. Meg-
 óvja a bőrt a meg-
 repedéstől; meg-
 szünteti az arc és
 kéz vörösségét. Ren-
 deszen használva, a
 ránczos arczbőrt
 simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idézi
 elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**
 A hozzávaló **Narancsvirág Poudre** doboza
1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos
 „Szt. János” gyógyszer-tárában
 Budapest, II., Széna-tér.
 Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszer-tára
 Budapest, VI., Váci-körút 17.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A
 legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből sze-
 dett, minden szó 4 fillér.

Amerikai planet kukorica
 kapák és
 mindenféle gazdasági gépek K l e i n J a k
 a b gépraktárában Piacz utca 26., a
 nagytőzsde udvarán a legjutányosabb árban
 előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók. —
 Ugyanott használt vetőgépek is. Ócska vas
 és fémek a legmagasabb árban vétetnek.

Gyarmathy János mészáros

Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok.) Hus-
 árok: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. 1 kgr.
 rostélyos 5 szeletbe. Friss és füstölt sertés-
 hus napi folyó áraknál 4 krral olcsóbban
 Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli
 és szavalade dbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól
 este 8-ig nyitva. Főüzlet Bethlen-u. 29. (sa-
 ját ház.) Itt a husárok: I. r. 48 kr. itt is
 mindenféle hentes cikkek kaphatók. **Vendég-
 lősöknek megfelelő árengedmény!**

Szép bajusz nyerhető rövid időn
 a híres „Hajduság-
 pedrő” használata által. Egy doboz 40 fillér.
 Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógy-
 szertárában, valamint a készítő **Grósz Nagy
 Ferenc** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Eladó ház Teleki-utca

8 sz. 198 □ öl Ondódi földje 1 hold 1361
 □ öl Homokkerti szőlő 1080 □ öl Bankon
 kaszálló 28 hold 520 □ öl. — Értekezhetni
 Teleki-utca 58 sz.

Műköszörüs és késes

üzletemet május 1-től Simonffy-utca 2. sz.
 házba helyeztem át. Elfogadok szakmamba
 vágó bármely munkát **gyors, pontos és jutá-
 nyos ár** melletti elkészítésre.

HANDLOVITS ISTVÁN.

Gőzkazán, eséplőgép, vetőgépek
 és mindenféle gazda-
 sági eszközök kijavítását a legolcsóbb ár
 mellett elvállal **Bondor József** gépész, Piacz-
 utca 26., a főtőzsde udvarán.

Kutjavítások és új kutak teljes
 elkészítését igen
 mérsékelt árak mellett elfogad **Ladányi Fe-
 rencz** kutmester, Piacz-utca 26., a nagy-
 trafik udvarán.

Leányok gépkezeléshez felvétet-
 nek. Czim a kiadóhiva-
 talban.

Thurzó füred

házilag kezelt

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Hidegvizgyógyfürdő.

Szepesmegye déli részén fekszik 572 méter a tenger
 színe fölött, pompás nagyterjedelmű és fenyveserdő-
 közepette. — Kitűnő forrásvíz. Állandó fűrdőorvos.
dr. Szemere Béla.

Évad május 15-étől szeptember végéig.

Vasuti állomás: **Gölniczbánya-Thurzófüred.** Posta- és
 távirada-állomás. — Bővebb felvilágosítással szolgál
 a tulajdonos:

Menesdorfer Károly, Gölniczbánya (Szepesm.)

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok

Szent-Anna puszta homoki szőlő telepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 "
Veres asztali 98-ról	80 "
Veres Kadarka 98-ról	1.20 "
Asztali siller	70 "
Nagy burgundi siller	92 "

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Tisza palota
valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.

Árlejtési hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. Miniszter ur Ónagyméltósága f. é. majus 16-án 32835 IV/3—b. sz. alatt kelt rendeletével, a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet pallagi telepén a vegyakisérleti állomás helyiségeinek gáz, víz és letolyási vezetékkel való ellátását 2519 kor. 50 fillér költséggel engedélyezte.

Ezen munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1901. évi jun. 4-én d. e. 10 órakor a gazdasági tanintézet igazgatói helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik. A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 1/2 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe vételni nem fognak. Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költség-összeg 5%-nak megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet, általános és részletes feltételek a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságánál a rendes hivatalos órákban napoként megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1901. május hó 24 én.

Kerpely Kálmán
igazgató.

Hölgyek részére nélkülözhetlen. **Legjobb szépítő szer.**

Anői szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

Margit-Crème

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan, és zsirmentes. Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolítja a májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mittesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket s az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr. Margit fogpép (Zahnpasta) 50 kr. Margit arcvíz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönőlevél. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi akészítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben

Hamisítók bíróság üldözöttek. Csodás gyors hatása.

Nestlé-féle gyermekliszt

legkitűnőbb tápszer

kis gyermekeknek

Egy doboz 1 k. 80 fillér. Próbadohoz 1 k.

Nem szükséges tejhozzáadása.

Elválasztás esetén ezen régi hírbált, 30 év óta bevett tápszer a legkitűnőbb sapos gyerekeknek.

Diarrhoe és hányás kizárva.

tartalmazza a legkitűnőbb Alpesti tejet

Évi gyártmány 35 millió doboz, napontai tejszükséglet 132.000 liter.

Nestlé-féle condem tej cukorral 1 doboz 1 kor. Ugyanaz cukor nélkül „Viking” újdonság 1 doboz 1 kor.

Központi szétküldés: **F. BERLYAK**
Bécs, 1, Naglorgasse 1.

Elárusítás minden gyógyszerárban és drogeriában.

Előnyösen ismert

kitűnő gyártmányú stíriai lódent

divat kelméket; fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre szállít

Kastner és Öhler cég
posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Hazai gyártmány!

A világ legjobb fénymáza.

Az egész világon ez ideig gyártottakat felülmúlja a Hesz A.-féle legfinomabb pálmajjal készített fénymáz, mely a gyors fényesedésen kívül nemcsak tartós és szép bogár fekete színt ad, de nagymennyiségű olajtartalmánál fogva puhítja a bőrt és ez által megóvja a törés és repedés etlen.

Ugyisintén sárga cipőnek való crém minden színben, a legjobb anyagból, akármennyi ideig áll is fedetlen, nem szárad meg, tulajdonsága ugyanaz, a mi a fénymázé.

Jótállással.

Kapható minden jobb fűszer, bőr és cipő üzletben.

Nagybani megrendelés

Jánossy Bélánál

V. Petőfi tér 12.

nagy olaj tartalmánál fogva puhítja a bőrt. Hesz A. -

Sok pénzt

1000 koronáig havonta

kereshetnek (esetleg mellékkeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állásu emberek

Bővebb értesítést ad „Reell 149” sz. alatt a hirdetési iroda E. Kristoffik Innsbruck Postfach 36.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

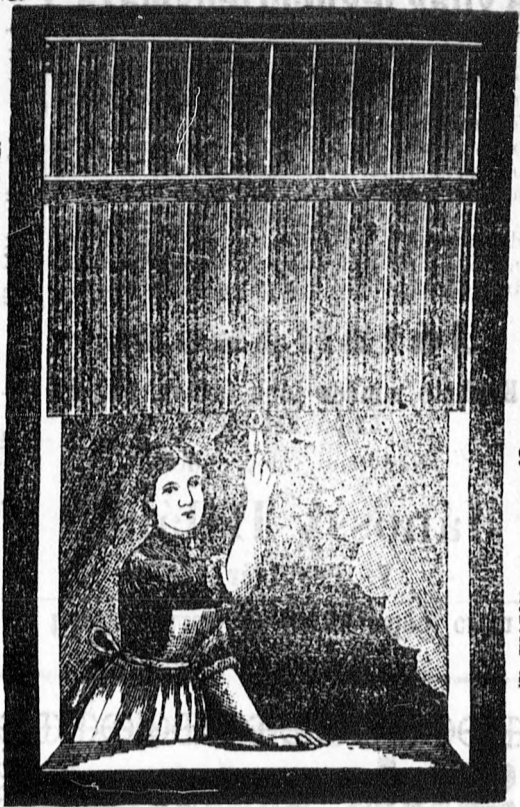
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyiszólvan minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, oszák. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

Csonka Dániel

önműködő ablak görfüggöny felszerelő
Debreczen, Kossuth-u. 25.

Tartósságáért 10 évig keseszködöm.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Csonka Dániel, önműködő, görfüggöny, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatlan. A rudak önműködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva. A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös.

Az amerikai redőnyrud bármely ablaknál alkalmazható, a rud be vagy kiakasztása felette egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Teljes tisztelettel

Csonka Dániel.

MIÉRT van annyi utánszat? MERT a valódi Eisenstädter-féle Linoleumpadló zománcz

patent. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett **Az Eisenstädter-féle**

Védjegy

„Vas lovag“

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánszatokat hoznak forgalomba, miért is **kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter féle** „Linoleum padló-zománczot“ a törv. bejegyzett „Vas lovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lack- és festék-gyára.

Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak József, Félégyhazi János, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp Utóda, Kontsek Géza, Czeglédy és Polgár, Party Ferencz, Rickl József Zelmós, Roth Antal, Sesztina Lajos, Komlóssy Lajos, Tórei József és Tóth Kálmán cégéknél.

Északmagyarországi egyesített kőszénbánya és iparvállalat

részvénytársulat képviselősege Debreczen

Mint fentnevezett kőszénbánya r. t. képviselősege, van szerencsém a közlő **cséplési idényre** a t. gazdálkodók b. figyelmét általános közkedveltségnek örvendő

szenünkre

felhívni. Ajánlok cséplési szükségletekre baglyasi, karancsi és csibai szenet bármely állomásra szállítva

= felette jutányos árban. =

Tisztelettel

KLEIN ADOLF

Péterfia 12 sz.

FERNOLENDT

Cipőkencés, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrt tartóssá teszi.

Alapított 1832.

Gyári raktár:

Mindenütt kapható

Wien, I., Schulerstrasse Nr. 31.

ELŐPATAK

gyógyfürdőn,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneológusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélszájában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, idegbajokban, máj- és lépdagánatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hószám zavarokban és különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy és fővénykő lerakódás, s húgykőképződéseknél, a méh idült tömölüléseinek, dagainál, fehér folyásban, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuszajokban.

Az ásványviz használataival kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg- és hideg ásványviz fürdők, hidegvizgyógymód, massage** áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van **orvos gyógytár, távirida, posta, 600 szoba** áll a közönség rendelkezésére napi ár 1 k. 60 f.-től feljebb, szobák árai május 15-étől július 1-éig és augusztus 15-étől szeptember 15-ig 30 o/o-al olcsóbbak. Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak **parkok, erdei fenyves sétányok, olvasó, zongora- és társalgó teremek, Lawn-tennis, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások**; ugyszintén egy elsőrendű cigányzenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1901. év május hó.

A fürdőigazgatóság.

Új cserépfedő.

Van szerencsém a n. é. közönség, építész urak, kőműves mesterek és a háztulajdonos urakat értesíteni, hogy Debreczenben megtelepedtem és mindenféle a

cserepes

szakmába vágó munkálatot a legnagyobb szakértelemmel, mérsékelt díjak mellett teljesítek.

Elfogadok bármilyen cserépfedéseket, új átrakást vagy akármilyen javításokat.

Új cserepezésért és átrakásért egy évi jótállást vállalok.

Házfedelek jókarban tartását évi mérsékelt díj mellett elfogadok.

Pontos és jó munkáért kezeskedve, kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

KOMPANEK JÓZSEF

cserépfedő mester.

V. ker. homokkert-utca 121. szám.

Levelező-lapon való értesítés után az illetőknél azonnal megjelenek.

Czimeket

közül ajánlatok megtevésére, az összes országokban létező bármely foglalkozáshoz tartozó egyénekről a nemzetközi czimiroda

Josef Rosenzweig & Söhne Bécs I.
Bäckerstrasse 3. Interurb. Telef. 8155.
Prosp. ingyen.

Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

MAYFARTH Ph. és TÁRSA-féle

szabadalmazott önműködő
ugy hordozható mint kocsira
szerelt

«SYPHONIA»

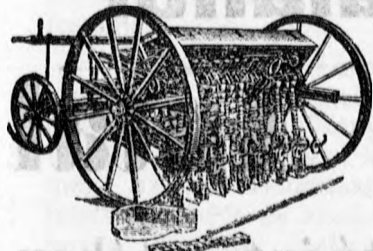
fecskendő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitathatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

MAYFARTH Ph. és TÁRSA legújabb szerkezetű

«AGRICOLA»

tolóvetőkerék-rendszer
vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobbatartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket szőna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica-morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH Ph. és TÁRSA

cs. és kir. kiz. szabadalm. mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

— Több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő kiratok kívánatra ingyen küldetnek.

Képviselek és ismételadók alkalmaztatnak.

Javasolva : a légzési valamint az emésztési szervek hurutos betegségeinél, vérszegénységénél stb. Nem javasolva, az aszkór betegségeinél.

Gleichenberg gyógyhely

Alkali muriatikus források : Constantin és Emma források, alkali, muriatikus vassavany források : Jánoskut, tiszta vassavany, Klausen forrás, savó, sterilizált tejcura (száraz élelmezés) kegyforrások, fenyő, belégzési gyógymód külön kabinetekben. Pneumatikus kamrák, édes ásványvíz, pezsgő calorisator fürdők, fenyő és acél fürdők.

Nagy hidegvíz gyógyintézet, Terep-cura, enyhe, langyos, pormentes szélcsendes levegő, erdős, dombos vidék.

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és kocsirendelések a fürdőigazgatóságnál Gleichenbergben.

Fürdő idény Május 1-től szept. végéig !

MEGHIVÁS

A Debreczen—Hajdu-Nánási vasut Részvénytársaság

1901. év június hó 15-én, délelőtt 9 órakor

DEBRECZENBEN, a városháza nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a részvényesek az alapszabályok 15 és 18 §-ára való hivatkozással és annak felelítése mellett hivatnak meg, hogy a részvények Debreczenben a Közgazdasági Banknál, Budapesten a Magyar ipar és Kereskedelmi Bank részvénytársaságnál (V. Nádor utca 4.), Bécsben a Wiener Bank Vereinnál [I. Herrengasse 8] tehetők le.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1900. évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség feletti intézkedés és a felmentvény megadása.
3. Megüresedett igazgatósági tagsági helyek betöltése.
4. A felügyelő bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság díjának megállapítása.

Jegyzet : Az évi mérleg és zárszámadás, ugyintén az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az alapszabályok 17 és a kereskedelmi törvény 198 §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társulat hivatalos helyiségében közzszemlére kitétetnek és a részvényesek rendelkezésére bocsátatnak.

Debreczen, 1901. május 12.

az igazgatóság.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Krafft-Ebing tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Moseg-Moorhof tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Weinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések : XI. orvosi congressus Róma 1894. congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesítő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. Uvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerárban.

Serravallo gyógyszerár Triesztben.

MINDEN ÁRU-rendelmény **10** koronától feljebb

 postán vagy vasuton **bérmentve** küldetik meg.

Verseny nélkül! **áruház.** Verseny nélkül!

D. LESSNER,

Bécs

VI. Mariahilferstrasse 81-83.

Női-

divatos gyapjukelmék	métere 70 f. től 9 kor.-ig	
divatos selyemszövetek	" 136 " 16 "	(minden fajban)
divatos mosókelmék	minden minőségben métere 42 fl. től 3.90 k.-ig	
divatos atlas-satinok	" 40 " 150 "	
Fehér, remek á-jour batistok	métere 40 f.-től 1.40 k.-ig.	
divatos batistok		
remek mintázat	métere 92 " 1.90 "	
Svájci batistok fehér himze	" 1.20 " 4.20 "	
divatos zephyrek		
a legújabb minták	" 48 " 4.20 "	

0000 Kivánatra 0000

dus tartalmu mintagyűjteményt küld ingyen és bérmentve a fenti czég

gyapjukelmékből

selyemszövetekből és mosókelmékből

szükséges azonban a megrendelni kívánt kelme és a körülbelüli ár megnevezése.

Disz árjegyzék

ruhákról, confectió czikkekről, kalapokról, blousokról, jabot-ról, övök, szoknyák, kötények, fehérnemük, szőnyegek, szövet és csipke függönyökről

kivánatra **ingyen és bérmentve.**

Ajánlok

valódi legfinomabb, enyhe

Kornyarévai alpesi sajtot

a kornyarévai magas hegyek közt felállított, az államtól segélyezett, sajt gyáramból. 5 kilogramonként bérmentve mind-n postai állomásra 6 koronaért. Nagyobb vételnél aránylag olcsóbb. Ezen sajt enyheség, jó íz és tartósság tekintetében felülmúlja a hirneves puha sajt fajokat és mint asztali sajt legmelegebben ajánlható.

Schwab Károly

Karánsebes.

Önkéntes árverés.

Néh. Dobray István és neje Kovács Zsuzsanna hagyatékához tartozó csapó-utcza 5. sorszámu ház a f. é. **jul. hó 13-ik napján, d. u. 3 órakor** a debreczeni kir. tvszék árverési termében önkéntes birói árverésen eladatni fog.

Az árverési feltételek **Dr. Nagy Lajos** végrendeleti végrehajtónál [Egyháztér 15. sz. a.] megtekinthetők.

Árverési hirdetmény.

Az **Alföldi takarékpénztárnál Debreczenben** elzálogosított kamathátralékosok következő számu zálogtárgyak, u. m.: **5288 és 5322** f. é. május hó 30-án, d. u. 3 órakor

az üzlet helyiségében nyilvános árverésen eladatni fognak.

Az igazgatóság.

**Csipke
függönyök
tisztítása**

kifogástalanul

Hrabéczy Antal

kelmefestő és tisztító intézetében
eszközöltetik.

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42.